

տանջերինքն րահնաթ իթմէսի իչիւն, եւս
րօնա ճանիպինտէ տէրհալ միւստայնէ
լէ օլունմասընը, վէ եւս մուվադգաթմէն
Ասիթանէ Լաթին բիգոպպոսունուն ի
տարէսինէ Թարալի պուլանմալարըն
Թալէպ իթմէլլէր տիր, Պու իսթիտա
նըն Հայկիւնանէ վէ ֆէնսալըլընտան
պահա իթմէք իսթմէմէմ, գիրա օ Գիր
սիկ շէրիֆէ ալիտ պիր քէ Գֆի յէթ
տիր, Ֆադաթ շու գատարընը տէ
րիմ քի, պունու վաթթընտա պիլէ
խապէր պարչ օլապարմ պիլէ, քիլիսէ
գանուշարը իգթիդիպսընմա պիր Թա
գըմմ (Հաւատարացեալ) Թէրաֆընտա
րօնա ճանիպինէ մլւրաճաթաթ իթմէ
լէրինէ Թարաֆընտան մուճանաթ իթմէ
մէք մէշու օլմայաճադ իաթի իմաի պու
զասպտէ տախի մուխպիրինիզ ֆիւրսի
շէրիֆին հուգուգու մուգատտէսէսինի
տախէ Ե ի թիգայէ իթմէլի իտի,
Ել հասըլ թէշպպիտաթ վէ թէշ
վիգաթ ֆիգըրասընա կէլիննէ, պուն
լար մուխպիրինիզին իտտաա իլլէտի
կիպի, Էանայի մէմուրի յէթիմոնէ վու
գու պուլմամը օլուպ, զալիպա եւ
նի վէքիլ Աուաքեւտան Էֆէնտիինին գէ
մանը իտարէսինտէ գուհուրա կէլմիլ
պիր :

Պէն հէր նէ դատար, մէնֆիլէ
կիպի կիտէՏէլիմ՝ կիւն թայեկի գըլլն
մամը խտէ, պունուն իլէ պէրպպէ
տէր հալ՝ Տէրասատէթ տէն պլլըմ
վէնասիպ կէօրտի, իւմտէն, մումսի
մէ՛յ Աւազ քերտուն, հօհնաթինն կէլի
լինտէն եիրմի տէօրթ սաաթ սօզ
բա եօլա չըգալմ, պունուն իշիւ
մէնկիպիլիսիկն թարիֆ իմտիլի, վլ
պոխիմ զայպուպէթ իմնասընտա վու
գու պուլան սայիլ իշլէր հազ գըլլու
հիւ պիթ չէյ տէլլմմ»

Գաթուխի լիճակը ընդերս հրամանի
Գաթուխի կիրառահանի մեղհեպի
պունտան դրոգ սենն էվվել ֆելաքե
թը աղիմէյե Թուրաթ օլարաթ, սուր
կինն օլուննայա գառար լծհամիւն
իթմիշ պիր կիրառ հ օլունդունու, վ
պունտան պաշղա, երոմի պեշ Թենն
Թենն էվվել Թուրաթ օլունդուն պիր
Թարեի գաղիմանէյե, սուքիւմէ լի
Թապը իթմէքուէ օլունդունու լիւան
մեհպուրում. պունտան իշինն օլ կիր
րուհէ ֆրանսիանսնուգ Էքեսիլիէ Է
քեթար իթմէքվէ հուքիւմէթը րու
հանիլէյե իթաթսըգըղըը լիւսաթ
իթմէք, սըղք պիր միւղէվլիերին քեա
րը օլապլիւր :

Գրպարըս օէրբխդոպսոսու
(խնգա) Բարսեղ սէրի . Գասպարոեան

ԵՐԲԵՆԻ ԳԱՌՈՒԻԲԼԵՆԻՆ ՄԻՒՆԱԶԱՍԱՐ
Շու միւնազատ հազդերնտ մու
գատտեմա չէնտ տեֆա ճփեքարա
րըմըը պէյան իլէտը, վէ չիմախ
սէ, պուռնուն թէսմլլէս լուգումու
տէրեճէի սուպութա մարմը շտէնի
էպիլիր Ծարգըլըլը Ծարգ էրմէնի
թաթօլիքլէրի նաբլլա այրըլըպ պիր
կիրուհ հէյեթինէ կիրէպլլէրլէրի
իշիտա Գապը Ալիտէն մէէգունլէթ իս
թիտա իթմիշ օլուպ, շու իսթիտալա
րընտա եալընըղ միլլէթլէրինէ պլր
թաղըմ մէնաֆիէ միւթէալլիղ պու
ռնան խուսուսաթը միւթալաա իտէ
իմ Գու մէսէլէնին պիղէ թէալլիւ
ի օյան ճիհէթի եալընըղ պուստան
պարէթ օլարաղ, պու պապտէ, Տէվ
էթը միւլլէրին մէնաֆիինէ միւթէալ
լէթ հէր մտուէլէս Թիտլլիլիղ կիպլի,
ճփեքարըմըըն պէյանընտա պլթթէ
նաֆըլըլ ի թիլիգամ իտէճէլիղ :

Երմէնի Գաթօլիքէրօնին պիր գըւ-
մընըն Հասուն էֆէնտիյէ գըյամ կըլէ-

տիւրէրի տաղանդն էլի դա՛ն սէպէպ-
լէրի, մէնաֆիլ մէզպուրէ, յէ՛ղ յիտտէ
այիա օլուպ, պուշնարտան լըմէնը
Գաթօլիւրէրինն բաթըրդ վէ բիւ-
ղոպուպարնոն սուրէթի ինթիսապը
մատտէսինէն Բօմա Տիւքիւմէթինն
միւտաթիլնէն, վէ միլլէնէն մէղդու-
րէնին է՛յպաքը իւղէրինն Բարանն տէր-
իւհտէ իթթիյի նաղարէթը մուլլա-
ղա, վէ բաթըրդին Բաքա ճանիպին-
տէն լիսատիգի իլին, քէնտիսինն Բօ-
մանն շու խտաապարնը քիւլլէին
պապուլ իթմէսի մէ՛նպուրէյնթի է՛ս
գատար մէզպուրէտէն առա օլունսիւ-

լըր :

Հէյէ չարապը աշխեար տըր քի,
Հասուն էփէնախինն ճանկալի Սալթա,
նաթը սէնիլեաէն թէպասաընըն պիր
գըստան իթա պուլլուրուռչ օլան իմ,
թալազլան խալէ կէթիրէճէյի մէյ,
տանտառն օլան պիր թազալ շէրայիթի
Պապը Ալինին միւլմաֆազաթը միւռ,
դամմ օլմայարազ, գապուլէ հազգը
եօզ իտի: Ամմա պուրատա թաֆիսի,
լինէ կիլիշմէսի միւռնախլ օլմայան
պազը մուզ թաղկյաթա մէպին, միւռ
մայիլէյինն նէ բօմանն մէթալիպինէ
մուգապէմէթ վէ նէ տէ իսթիֆա իթմ
մէյն մէճազը դարմաթը շօլտուղունու
թէհալ իթմէք պիլէն, կէրէք Պապը
Ալինին մէնաֆիլի վէ կէրէք Նըմէնի
Գաթթօլլըլէրինն միւլիլէթլէրի ճիճէ,
թիլ լիլէ իֆաալնա մէճապուր օլտուգ-
լարը պաղը վէղալիթի իթլիղապնճա,
բօլիթիլպայա տօղունուր ճիճէթիլ օլ-
տուղունուն ինքեար խալիվէսի բէք
միւլէրլիլ օլան շու եօգարքի խոտաա,
լարն մաճվը միւլաֆաթըր մաաալաթ
օլտուղունու ճիւմէսի թատալիլ իթ-
մէյէ մէճուրը պուլունճադադ արը:

Հարգելի Գաթժօլի քեզին, Լուսուսանա-
տային տեղին պուռ տե՛ղա ի՞նքժիկադ ի՞նք-
տյիկ մէջէնք պիր դա՛մէ տաճա ա-
ղըրուդ, վէրէն շուրասը տըր քի, Բո-
մա հիւքիւմէթի իսթէտյիկի վէ ալիէ-
տյիկ կիսիւ, Պապը Ալկյէ թապիւ օլան
Գաթժօլիք աղ վամնըն սուրէթի թէ-
նէքիքիլինի թատիւ իտէպլիմէյէ հազ-
դը յաճադ տըր, վէ էյէր էնլի թա-
սասուպուն դալլինէ պաղըրըր իսէ,
Բոմա հիւքիւմէթիլինի շու հազգընըր
թէնմաի իլէ թանընմադ իճապ տա՛նըր,
ամամ էնլի թէասսուաղ շու գատա՛նը-
նը ունուսույօր քի, Բարա, Տէվլէ-
թի Ալկյէյէ թապիւ օլուպ, խուսու-
սաթըր ալիկյէտէ սէրպէնթիլի քեամի-
էյէն շիմտյիէ գատար մաղհար օլմուշ
օլան աղվամտէն պաշդա, Պրանաս
իլէ սղաղը մէմալիքի սալիրէտէ քիււ-
լիյէն Բօմանըն էֆքեարընա մուղա-
նըր օլան դալամիլինի միլքիյէյէ թապիւ
պուրլունաշաղըր պունա էֆյուստըր տա-
նլի Գաթժօլիք տէյի թ աւնըրէ տըր,
էնէպա Պրանասատա հիւպիր քիմնէ հիւ-
քիւմէթ մարիֆէթի իլէ նիքեաճըր վէ
պընտուն կիսիւ տաճա նիճէ Բօմասա
Տէգեթիֆ օլունան ուսուլի դապոււ ի՞նք-
իլիկ իյին Գաթժօլիքիք հազգընտան
սղաղա ի՞նքմէմիւ տիր։ Իշ պաշգա
նիւրիլի օլա, շիմտիքի դալամիլինի
իլքիլէ իլէ ուսուլի բօլիլիդիկյէթի
աղըրէ նէրտէ դապիր, օլուր խու։

Գու թողտիրճէ, Տէվլէթի Աւի
 նէն, քէնտի թէպտաաընըն ճիւմէ-
 նէն այլա օլմադ իւզրէ, պազը դա-
 անինի մլլքէյէն օլմաաըլըն ճիւնէթ-
 ի, թէպտաաընըն պազըլարընըն ոու-
 իթի թէչէ.քըլլինէ մուխիլ զու-
 ճաարադ, բումատան ուտըր իտէ-
 թէ կ'ալմաթէ, տլւէլի մի թէմէտաթ-
 էր սայիրէ կիպլի մանի օլմաալա ճադ-
 ր վար տըր :

Պիտոսէն ալէյճ Պապը Ալի, Էր-
էնի Դաթօլիքլերինին շիմօյէ Գա-
ւար Թանըտըղը ոսւրէթօն պուշպար

Թանկմաշա տէվամ պույութառուդու
հալտե , սամիւի Օլարոդ . քէնախինէ
Թէչէ,ք.թիւր իՅմէմիդ իյ թիպա խաեր :

Պիղե դավրը խե, պու մէտէք
խտարէի տախիկէնէ վէ մասարոտ
պիը հազգըն ինքարման, միւ վաթը
դը հալ պիը մէտէքի շիվի տիւր Պուն
տան պաշտա պու ուռիթի ճարէքիթ
տուրուտուր Նալտէ, Պապը Սիւ
պիւն միւշքիւթ վէ միւնադաւ, մէճ
լիսի լուհանիտէն զուհուր խոնէնք
պիը թաղըմ ագայիտի մեղհէպիւնէ
նէտիտէյէ. վէ Գաթօյիք մեղհէպիւնէն
ու մու մէն ուղբաշառաղ ու մաթմարա
ու գարըը մէշուր վէ գապի պիւր
մէվըր գաղանմի, օրանաղ տրը,

(1. m. P. h. l. p. h.)

Կէշէն չարաճապ կիւնիւ միւլն
Թիմիդ եէնի պիր դաղէթայա մալիք օլ
տու. (Սէտտի Հադիդէթ) Եանի (Կէր-
չէ-բլիկին սէս) նամը իլէ չըդանն իշ
պու վարազայը տըղդաթլա օդու
տուդ. վէ իշինտէ, ճէմաաթըմըդ
հադըընտէ բէշիճէ հիտտէթ, միւլ-
լէթին չու սոն սէնէթլիթին բէք չօդ
Եադնըն շու պիր թարիկիսի, վէ մէյտանն
տա օրան տափայա տայիր պազը ա
ճայիպ պահպարտան պաշդա պիր չէյ
պուլամաորըըմըդ սահիճ քէտէր իլէ
պէյան խաէրիդ չիտտէթլէ սէօլլէնիլէն
սէօլլէրէ, ճէվապ վէրմէք իսթէմէլիդ
վէ դանն խաէրիդ քի օդուլանըրըմը
տա պուլան մէմնուս օլուլար, միւլլէթին
թարիկիսին կէլլինճէ, օ դաւտըր սէհի
վէ դալաթ իլու տօլու տուր քի, հէք-
սինի տօղրու թմաղա դաղէթամըըն
միւլապատէսի օլմաորըընտան, (Կէր-
չէ-բլէք սէսինի) օդուլանըրըն Ուլըրճ
ԷԼՃ Գուլնեան քաղաքապետութիւ-
նն միւրաճաճ իթմէլէրինի րէճա ի-
տէրիդ :

[illegible]

ՊՈՆՈՒՆ իւզէրլնէ արթըզ Սէ-
այի Հագըգէթ սեսին, քէսիսլ, մու-
արրիըրէրլմ կիտիսլ Լաթին գանէլէ-
նասընա եզըրլանագըլար սըր սէյե-
նէք սէյիւ պէքլէնիսլո իթէն, մե-

սայել չհաղորդել, սպա քննտխտելն ֆելթուք հելթիլմէ յերէք տէլամմ արիպ, ահէ քի, « չիտաք մատէմ քի սայելի սպլթանաթը Սէնիէտէ պիր միլլէթ հիլլէթինաէ պուլունյօթուդ լէ մատէմ քի «Քօմանըն իհանըն իլէ» պիր բուհանի լիասէթիսիլ տէ վար ճիհէթէյն իլէ պիլիմմ տէ պիր հուդուդուդ «օլլամապր մր» լէ ճէվապ լէրէր: & չիւբհէսիլ քի օլլալ լէ պուրուս աքսիսիլ տուլ իւհանէք սայրէլ ինսանիլէթին խուհանէ իթմէք տիր, քի նէ թէրպիլլէմիլ դապուլ իտէր») նէ տէմէհհէպիսիլ» ։

Եւս սօն պահուտաւ «Սէտտի չա-
զըդէթ» ափսլ պոյուրսուն, քէնտի
էֆքերարնը լմաստիգ խտմէյիղ, է-
յէր քէնտի գլխիւմիննէ միլլէթին
ապրնտան հուգուգու եօրսա, հու-
գուգ լազըրտըրնը պիլէ տղղնապ-
մասը մանտաղը տըր, վէ պուհայտը,
քէնտինին հիշ պիր հուգուգու օլմա-
մագ լազըմ կէլիր ք Զլւնքի Բօմա ու-
սուլինէ պու տէրէնէ խուլուսու օլմա
պիր դագէթա պիլմէլի տիր քի (քէն-
տիսիննէ) Բօմանըն պիլգէ վէրմիշ օլտու-
զու լիսանէթը բուհանիյէ եալըրըզ
պազը («Իհսանլըր») նաղի օլապիլըր,
(«հուգուգու») օլամագ ք էյէր շիւպհէ
իթմէտլինլի իւղրէ, «Սէտայը չա-
զըդէթ», իւղրէրին չէտու պիր դա-
տապարսուլմէն տալլէթ իթմէք իս-
լէմէղ իսն, պիր տաջա շու հուգուգ
լազըրտըրնը եալըմամայը քէնտիսիննէ
նապիհաթ իտէրիլ ք :

Ամեն տէյեճէք քի պիղիմ հէլ հուդուգումուզ օլմասուն մը . ինճան յեթման չըբալըմ' մը . հաշա բէք չոզ լաթիկնէր վար քի քիւխնէ հիւ պիւր («հուդուգարը») օլմասարազ, բէք զպոսան իթիկար» իւրայեթն շայնթուն զաթար տըր . «Յիտայի Հազիդէթ իւլ հէմէֆքեար պուլունանլար տախի հոյլ օլապիլիլըլու էյըր ռահիհէն եւազլան հէքքեաթուա իւնէլըր, քի պիղճն էլ վէլէքի լիանլարը տահա գուրաղլարը մըլաւ հօթմէքու օլաուդունտան, տօղլ բուտու ինանամայըլ, իօզ էյըր սահիլ հազըլտըլըր կիսի տիւշ իւնիւնիօլըր իւն, օ հալտէ լաթին օլուրաթ իւն, արթըզ նէ բիսգոպօպարըր ինթիխազ էտէլըլըր, նէ բաթրիքէրիսի, քիլիսէլէրիսէ սահիլ օլմազ գաշէսինտէն տէ գուրթուլալըր . վէ հէր պիւր արալլէրի լիէմմի իւլ հաուըլ օլուր, վէ հալա պունան իլ ին տայիլըլի ինսա նիլէթման խուրուճ իթմէլէրի արըմ կէլմէզ :

Հէր նէ հաւ իռէ, պիղ խալ խաանէ
չօղ կիւնէր թէմէննա խտերիղ Վէ.
տայը Հաթըղաթէն», պէոյլէ պիր թէ.
մէննէլէ իշթկլահը վար իսէ . լաքին
է,էր ՕԼ Սուլտուղ զաթընը» խիաֆըն
տա պուլաւան ճէմաաթըն պէոյլէ իւ
պալաթըր իլէ իւքթաթ իսէմէնը վէ
ղազաւաճագսա, չօղ զահմէթ չէքէ.
ճէլինէ աոյս չիւլաէ իթմէսին :

Օրթա քէյ ճանկայինտէն թէրա-
 ֆըրըղա շու աթիտէքի մէքաուպ վա-
 րիտ օլմուշ սուր :

6 1870 09/20/70
... 1870 09/20/70

Պու. կիւնէ դատար Հասուն էֆէնէ
տի թէրաֆընտա, ղէ մամաիւէ, յհին
թարաֆիլիւրէրինին էֆըբարընտա սու-
լունմուշու աում: ֆազալի ղ կլլաւէ պէ-
լան խաճէ յիմ հիյէլի պիր հիքեայէ
լուգու պուլալլաւան պէրու, թէպէ-
տիլի էֆըբար իաւրէք Շարք Ղըրմէ-
հի Գալիֆիլիւրէրի թէրաֆընտա պու-
նունան յայտարարու թիւնա վաղը իմ
լա ի թմէքիյէ գարարը դաթիլ վէր-
իլիւմ տիր:

(9m. p. 1/2)

